

بررسی روند بیمه عمر طی سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲

تهیه کننده: دفتر مطالعات و پژوهش‌های بیمه‌ای

هدف از این مطالعه آن است که روند موجود در بیمه‌های عمر را طی پنج ساله برنامه اول مورد بررسی قرار دهیم و از ابعاد گوناگون به بررسی عملکرد صنعت بیمه در این زمینه پردازیم. وضعیت بیمه‌های عمر در هر کشور می‌تواند تا اندازه زیادی نشان دهنده کیفیت معیشت و سطح رفاه اجتماعی در آن کشور باشد. زیرا این بیمه‌ها اهمیت فراوانی در رفاه اجتماعی و اقتصادی افراد دارند و می‌توانند نقش تعیین کننده‌ای در ادامه حیات سالم اقتصادی افراد ایفا کنند.

بیمه‌های عمر انواع گوناگونی دارند که هر یک از مزیت خاص خویش برخوردار است. در یک تقسیم‌بندی کلی می‌توان انواع قراردادهای بیمه عمر را به دو نوع انفرادی و گروهی بخش کرد. در کشور ما از آنجاکه مزایای بیمه و به ویژه بیمه‌های عمر به خوبی شناخته نشده‌اند و مردم آگاهی اندکی از آن دارند، گرایش چندانی به این بیمه‌ها (خصوصاً بیمه‌های عمر انفرادی) دیده نمی‌شود به علاوه مسائل و مشکلات موجود در عرضه نیز در کاهش استقبال مردم از این نوع بیمه نقش به سزاگی داشته است.

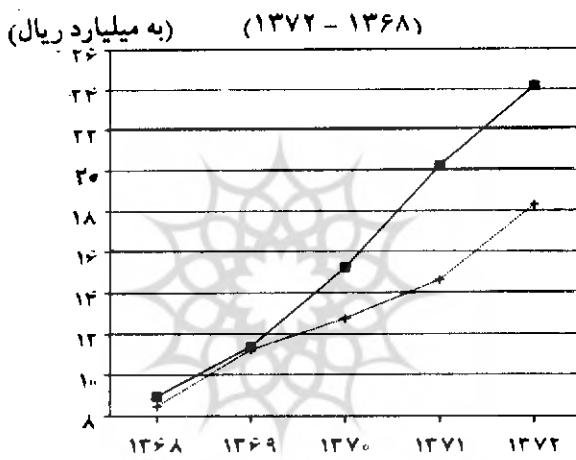
از آنجاکه در این مطالعه قصد آن است که بیشتر به بررسی کمی عملکرد صنعت بیمه در این رشته پردازیم لذا ابتدا به بررسی روند حق بیمه‌های دریافتی و خسارت پرداختی در بیمه‌های عمر طی دوره موردنظر می‌پردازیم و پس از آن به بررسی تعداد بیمه‌شده‌گان عمر طی سالهای ۷۱ و ۷۲ همت می‌گماریم. در ادامه نگاهی گذرا به سرانه حق بیمه‌های عمر در ایران و مقایسه آن با چند کشور هم‌طریز خواهیم داشت و سهم این رشته را در تولید ناخالص داخلی (ملی) ذکر خواهیم کرد.

بررسی آمار و فعالیت بیمه‌های عمر

آمار مربوط به فعالیت صنعت بیمه کشور در بیمه‌های عمر طی پنج سال ۱۳۷۲ تا ۱۳۶۸

در جدول ۱ ارائه شده است. نگاهی به این جدول و نمودار مربوط (نمودار ۱) نشان می‌دهد که حق‌بیمه‌های دریافتی و خسارتهای پرداختی در همه سالها روندی صعودی داشته‌اند و طی دو سال اول مورد مطالعه تغییرات آنها تقریباً مشابه بوده است، لیکن از سال ۱۳۶۸ به بعد رُشد حق‌بیمه‌ها نسبت به خسارتها از شتاب بیشتری برخوردار شده که یکی از علتهای عمدۀ آن گسترش اجرای طرح بیمه عمر و حادثه کارکنان دولت در سطح کشور است.

نمودار ۱. حق‌بیمه‌های دریافتی و خسارتهای پرداختی در بیمه‌های عمر

۱. حق‌بیمه‌های دریافتی خسارت پرداختی حق‌بیمه دریافتی

منظور از حق‌بیمه‌های دریافتی جمع‌کل حق‌بیمه‌های به‌دست آمده در این رشته پس از کسر حق‌بیمه‌های برگشتی بوده و آمار حق‌بیمه‌ها شامل حق‌بیمه‌های دریافتی در بیمه‌های عمر انفرادی و گروهی است. بررسی روند حق‌بیمه‌های دریافتی نشان می‌دهد که بیشترین میزان آن در سال آخر دوره یعنی ۱۳۷۲ (حدود ۲۴ میلیارد ریال) و کمترین میزان آن در سال اول دوره یعنی ۱۳۶۸ (حدود ۹ میلیارد ریال) بوده است و صنعت بیمه در این رشته هر ساله رُشد اسمی داشته که میزان این رُشد متفاوت بوده است. بدین ترتیب که در سال ۱۳۶۸ بالاترین نرخ رُشد سالانه (۱۱۷ درصد) و در سال ۱۳۶۹

کمترین میزان رشد سالانه (۲۷ درصد) در حقبیمه‌های دریافتی وجود داشته است. میانگین رشد حقبیمه‌های دریافتی طی دوره مورد بررسی ۴۶ درصد بوده و صنعت بیمه طی سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲ جمعاً هشتاد میلیارد ریال در این رشته حقبیمه دریافت کرده است.

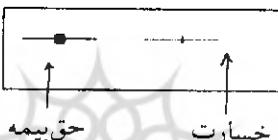
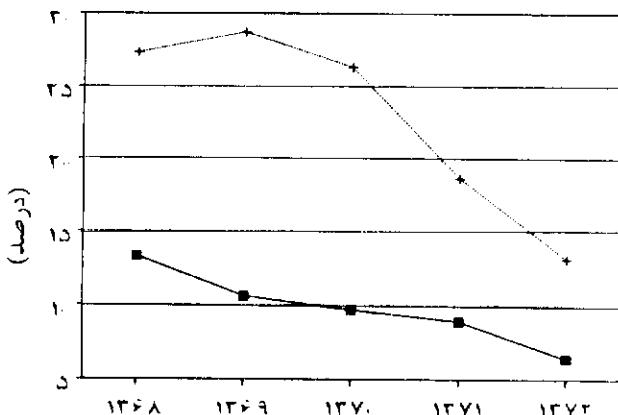
طی این پنج سال، میانگین رشد حقبیمه‌های دریافتی کل بازار بیمه کشور ۵۳ درصد بوده است. با توجه به تأثیر نسبتاً کم توزم بر بیمه‌های عمر (بهویژه بیمه عمر کارکنان دولت) و تأثیر نسبتاً زیاد آن بر دیگر رشته‌ها (نظیر باربری و اتوموبیل) می‌توان گفت که طی این پنج سال بیمه‌های عمر رشد نسبی خوبی داشته‌اند.

با توجه به ساختار حاکم بر صنعت بیمه کشور طی این دوره، با وجود آنکه هر چهار شرکت بیمه ایران، آسیا، البرز و دانا در این رشته فعالیت دارند و بیمه دانا شرکت تخصصی در بیمه‌های اشخاص است، اما ملاحظه می‌شود که سهم عمده بازار در این رشته در اختیار بیمه ایران بوده است و سایر شرکتها نقش عمده‌ای در بازار نداشته‌اند. البته این وضعیت در سالهای آخر دوره مطالعه تا اندازه‌ای تغییر کرده و سهم سایر شرکتها افزایش یافته است. فعالیت درخور توجه بیمه دانا عملاً از سال ۱۳۷۰ آغاز شده و این شرکت توانسته است در پایان سال ۱۳۷۲، بیش از ۳ درصد از بازار بیمه‌های عمر را به خود اختصاص دهد و انتظار می‌رود این سهم در سالهای بعد افزایش یابد.

جدول ۱ نیز نشان می‌دهد که بیمه ایران همانند سایر رشته‌ها در بیمه‌های عمر نیز بالاترین سهم را داشته و طی پنج سال مورد مطالعه این شرکت به طور متوسط ۷۸ درصد از حقبیمه‌های دریافتی در این رشته را به خود اختصاص داده و از میانگین رشد سالانه ۶۲ درصدی در حقبیمه‌های دریافتی خود در بیمه‌های عمر برخوردار بوده است. بعد از بیمه ایران به ترتیب شرکتهای بیمه آسیا، البرز و دانا به ترتیب با میانگین سهم ۱۵، ۷ و ۱ ک درصد قرار داشته‌اند.

سهم حقبیمه‌های دریافتی در بیمه‌های عمر از کل حقبیمه‌های دریافتی بازار بیمه کشور طی این پنج سال هر ساله نسبت به سال قبل کاهش یافته است. این امر نشان دهنده آن است که سال به سال از اهمیت نسبی این رشته در بازار بیمه کشور کاسته شده است. یکی از دلایل این امر رشد سریع برخی از رشته‌ها در نتیجه تورم موجود در جامعه بوده است که تأثیر بالنسبه کمتری بر بیمه‌های عمر داشته است (نمودار ۲). میانگین سهم این رشته از کل حقبیمه‌های بازار طی سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲، ده درصد بوده است.

نمودار ۲. سهم حق بیمه‌ها و خسارت‌های بیمه عمر از کل بازار بیمه کشور

۲. خسارت‌های پرداختی

همانگونه که در نمودار ۱ می‌بینیم، خسارت‌های پرداختی در بیمه‌های عمر طی دو سال اول این دوره پنجم‌ساله تقریباً به اندازه حق بیمه‌های دریافتی بوده است اما از سال ۱۳۷۰ به بعد میزان خسارت‌های پرداختی کمتر از حق بیمه‌های دریافت شده و فاصله بین آنها افزایش یافته است. از آنجا که روند خسارت‌های پرداختی نیز صعودی بوده لذا کمترین میزان آن در سال اول دوره به مبلغ $437/8$ میلیارد ریال و بیشترین میزان آن در سال آخر بوده که در آن سال حجم خسارت‌های پرداختی به مبلغ $311/18$ میلیارد ریال بالغ شده است. با توجه به این وضعیت، خسارت‌های پرداختی هر ساله رشدی مثبت داشته‌اند و میانگین رشد آن در طی پنج سال 49 درصد بوده است که اندکی از میانگین رشد خسارت صنعت بیمه طی این سال‌ها ($51/6$ درصد) کمتر است.

سهم شرکتهای بیمه در خسارت‌های پرداختی نیز در جدول ۱ نشان داده شده است. در این جدول مشاهده می‌کنیم که در این زمینه نیز بیمه ایران بیشترین نقش را دارد. این شرکت طی پنج سال مورد مطالعه به طور متوسط 86 درصد از خسارت‌های پرداختی در بازار بیمه عمر را بر عهده داشته درحالی که سهم بیمه آسیا و البرز به ترتیب 10 و 3 درصد بوده است و میانگین سهم بیمه دانا در خسارت‌های پرداختی در این دوره کمتر از یک درصد است.

میانگین سهم خسارت پرداختی در بیمه‌های عمر از کل خسارت‌های پرداختی در بازار بیمه کشور ۲۴ درصد بوده است (جدول ۱).

۳. مقایسه روند حق بیمه‌ها و خسارت‌ها و ضریب خسارت بیمه عمر

در این قسمت به بررسی مقایسه‌ای حق بیمه‌های دریافتی و خسارت‌های پرداختی در بیمه‌های عمر می‌پردازیم و تغییرات ضریبهای خسارت (نسبت خسارت‌های پرداختی به حق بیمه‌های دریافتی) را مورد مطالعه قرار می‌دهیم.

همان‌طور که پیشتر اشاره شد صنعت بیمه کشور طی سالهای ۱۳۷۲ تا ۱۳۶۸، هم در میزان حق بیمه‌های دریافتی و هم در خسارت‌های پرداختی در بیمه عمر رشد داشته است اما میانگین رشد سالانه حق بیمه‌های دریافتی (۴۶ درصد) از میانگین رشد خسارت‌های پرداختی (۴۹ درصد) اندکی کمتر است که علت اصلی آن بالا بودن کمیت رشد خسارت‌های پرداختی در سال ۶۸ است.

به طور کلی همان‌گونه که در جدول ۱ نشان داده شده است شرکتهای بیمه در بیمه‌های عمر طی پنج سال در مجموع ۷۹/۹۱۹ میلیارد ریال حق بیمه دریافت و ۶۵/۳۵۹ میلیارد ریال خسارت پرداخت کرده‌اند که تفاوت این دو رقم ۱۴/۰۵۶ میلیارد ریال است. با احتساب هزینه‌های اداری، پرستنی و کارمزد (جمعاً به میزان ۲۰ درصد) می‌توان گفت که صنعت بیمه در این رشتہ زیان داشته است که البته این موضوع در مورد بیمه ایران صادق بوده و در مورد بقیه شرکتها می‌توان خلاف این مطلب را اظهار کرد.

همان‌طور که در جدول ۱ و نمودار ۲ می‌بینیم، سهم حق بیمه‌های دریافتی در بیمه‌های عمر و نیز خسارت‌های پرداختی در آن از کل بازار روندی نزولی داشته و هر ساله کاهش یافته است که نشان‌دهنده کم شدن تدریجی اهمیت این رشتہ در کل بازار بیمه است. از جمله دلایل این امر می‌توان به بالا رفتن نرخ توزُّم در جامعه اشاره کرد زیرا رشتہ‌های دیگر نظیر باربری یا اتوموبیل وابستگی مستقیمی با توزُّم موجود در جامعه دارند به طوری که با افزایش آن میزان حق بیمه‌های دریافتی در این رشتہ‌ها نیز افزایش می‌یابد. اما در کشور ما به علت وضعیت خاص بیمه‌های عمر (از جمله ثابت بودن میزان حق بیمه در بیمه عمر کارکنان دولت که سهم زیادی در کل بیمه عمر دارد) توزُّم به اندازه‌ای که در برخی رشتہ‌های دیگر نقش دارد، در این رشتہ نداشته است.

به هر صورت با توجه به نمودار ۲ مشخص می‌شود که سهم خسارت‌های پرداختی در این رشتہ از کل خسارت‌های بازار در همه سالها از سهم حق بیمه‌های دریافتی آن از کل

حق‌بیمه‌های بازار بیشتر بوده است، لذا میانگین سهم حق‌بیمه‌های دریافتی بیمه عمر از کل حق‌بیمه‌های بازار طی پنج سال مورد مطالعه تنها ده درصد بوده درحالی که این نسبت برای خسارتهای پرداختی ۲۴ درصد بوده است.

این وضعیت را می‌توان با استفاده از ضریب خسارت این رشته نیز تبیین کرد. ضریب خسارت بیمه‌های عمر در سه سال اول بسیار بالاست به طوری که در سال ۱۳۶۹ به ۹۸/۷۴ درصد رسیده است. البته در سالهای بعد ضریب خسارت این رشته کمی بهبود یافته اما با وجود این، ضریب مزبور بسیار بیشتر از ضریبهای خسارت سایر رشته‌ها بوده است.

به طور کلی، میانگین ضریب خسارت این رشته طی سالهای ۱۳۶۸ تا ۸۱، ۱۳۷۲ و ۱۳۷۴ بوده که بسیار بیشتر از میانگین ضریب خسارت بازار در فاصله سالهای موردنظر (۳۷/۰۳) است.

مقایسه ضریبهای خسارت شرکتهای بیمه نیز نشان می‌دهد که بیمه ایران به طور متوسط در این رشته بالاترین ضریب خسارت را داشته و پس از آن به ترتیب شرکتهای بیمه آسیا، البرز و دانا قرار دارند. یکی از علتهای اصلی این وضعیت آن است که بیمه ایران، اکثر بیمه‌های عمر کارکنان دولت را که ضریبهای خسارت بالای دارند انجام می‌دهد.

۴. تعداد بیمه‌شده‌گان بیمه‌های عمر طی سالهای ۱۳۷۱ و ۱۳۷۲

همان‌گونه که پیشتر اشاره کردیم، قراردادهای بیمه عمر به دو دسته اصلی عمر گروهی و عمر انفرادی تقسیم می‌شوند. در جدول ۲، آمار بیمه شدگان عمر کشور طی سالهای ۱۳۷۱ و ۱۳۷۲ به تفکیک گروهی و انفرادی و هر شرکت آورده شده (آمار سالهای قبل در دسترس نبوده است).

آمار ارائه شده در این جدول از ابعاد گوناگونی قابل بحث و بررسی است. اما نکته بسیار چشمگیر، شمار ناچیز بیمه شدگان عمر انفرادی است. برای نمونه، در سال ۱۳۷۱ بیمه ایران که حدود ۸۰۷ هزار نفر را بیمه عمر گروهی کرده تنها ۱۱۷۷ نفر بیمه شده عمر انفرادی داشته است. در مورد بقیه شرکتهای بیمه نیز وضعیت به همین ترتیب یا حتی بدتر است. بیمه آسیا که دومین شرکت بیمه در بازار بیمه کشور است تقریباً بیمه عمر انفرادی نداشته و بیمه دانا که شرکت تخصصی بیمه در زمینه‌های اشخاص به شمار می‌رود، در مقابل ۵۰ هزار بیمه شده گروهی خود در سال ۱۳۷۱ تنها ۱۲۷ بیمه شده انفرادی داشته لذا در کل بازار نیز وضعیت بیمه‌های عمر انفرادی به صورتی مشابه بوده

است. در سال ۱۳۷۱ کل بیمه شدگان عمر انفرادی در کشور ۱۳۳۵ نفر بوده‌اند. در سال ۱۳۷۲، بیمه ایران از لحاظ شمار بیمه شدگان بیمه‌های عمر خود رشد درخور توجهی (۷۴ درصد) داشته است. این رشد به ویژه در بیمه‌های عمر انفرادی بسیار چشمگیر است زیرا در این سال بیمه شدگان عمر انفرادی این شرکت به ۸۸۱۳ نفر رسیده‌اند که در مقایسه با سال ۷۱ رشد جالب ۶۵۰ درصدی را نشان می‌دهد.

در سال ۱۳۷۲ بیمه آسیا کماکان در بیمه عمر انفرادی فعالیتی نداشته و تعداد بیمه شدگان عمر انفرادی بیمه البرز از ۳۱ نفر در سال ۱۳۷۱ به ۵۲ نفر در سال ۱۳۷۲ افزایش یافته است. در این سال تعداد بیمه شدگان عمر انفرادی بیمه دانا از ۱۲۷ نفر در سال ۱۳۷۱ به ۳۹ نفر رسیده است اما بیمه شدگان عمر گروهی این شرکت در مقایسه با سال ۱۳۷۱ بیش از دو برابر شده و به ۱۱۰ هزار نفر بالغ گشته‌اند.

در کل، تعداد بیمه شدگان عمر در سال ۱۳۷۲ در مقایسه با سال قبل رشد معتبرابهی (۵۷ درصدی) داشته است که چشم‌انداز خوبی برای فعالیت بازار بیمه کشور در بیمه‌های عمر ترسیم می‌کند اما با وجود این، مقایسه تعداد بیمه شدگان عمر در سالهای ۱۳۷۱ و ۱۳۷۲ با جمعیت کشور در این دو سال نشان می‌دهد که در سال ۷۱ تنها ۲ درصد و در سال ۷۲ حدود ۳ درصد از مردم ایران تحت پوشش بیمه عمر قرار گرفته‌اند. که در مقایسه با مقیاس جهانی و حتی کشورهای در حال توسعه درصد بسیار کمی است.

۵. حق بیمه سرانه بیمه‌های عمر و سهم حق بیمه‌های عمر در GDP

همان‌گونه که در جدول ۳ مشاهده می‌شود، سرانه حق بیمه‌های عمر طی سالهای ۱۳۶۸ تا ۱۳۷۲ رشد اسمی داشته است. اما نسبت حق بیمه‌های عمر به تولید ناخالص داخلی طی این سالها روندی کاملاً مخالف نشان می‌دهد زیرا طی پنج سال مطالعه این نسبت همواره سیری نزولی داشته که گویای کاهش اهمیت نسبی این رشتہ در کل بازار بیمه کشور و نیز در اقتصاد ایران است.

جدول ۱. حق بیمه‌های دریافتی و خسارت‌های پرداختی در بیمه عمر

(ارقام به میلیون ریال و درصد)

سال							مجموع ^۱	دانای	البرز	آسیا	ایران
۱۳۶۸	حق	میزان	دریافتی	سهم از بازار ^۲	۸۹۴۸	۰	۴۴۶	۱۲۸۹	۷۲۱۳	۱۱۷/۶	-۲۲/۷
بیمه	رشد				۱۱۷/۶	۰		۱۲/۱۸	۲۰۲	۱۲/۳۱	۵
پرداختی	میزان	خسارت	سهم از بازار	ضریب خسارت	۸۹۴۷	۰	۲۶۳	۶۳۲	۷۰۴۲	۱۰۷	-۷
	رشد				۲۷/۳۱	۰	۴	۷	۲۰۹	۷۸/۲۴	۵۹/۰۳
	میزان	خسارت	سهم از بازار	ضریب خسارت	۱۱۳۶۷	۴	۵۹۹	۱۴۹۸	۹۲۶۶	۱۱/۳۶۷	۳۴/۳
بیمه	رشد				۲۷/۰۳	۰	۳۴/۳	۱۶/۲۱	۲۸/۴۶	۱۰/۶	۰/۰۳
دریافتی	میزان	خسارت	سهم از بازار	ضریب خسارت	۱۱۲۲۴	۰	۲۰۱	۷۹۰	۱۰۲۳۳	۳۲/۰۳	-۲۲/۵۶
	رشد				۲۸/۷	۰	۲	۷	۹۱	۹۸/۷۴	۳۳/۴۹
	میزان	خسارت	سهم از بازار	ضریب خسارت	۱۰۵۲۲۴	۴۸	۱۰۹۱	۲۰۴۹	۱۱۵۳۷	۳۲/۹۳	۸۲/۱۴
بیمه	رشد				۹/۷	۰/۳۱	۷	۱۷	۷۶	۹/۷	۰/۰۴
دریافتی	میزان	خسارت	سهم از بازار	ضریب خسارت	۱۲۷۷۵	۵	۴۸۳	۱۴۰۰	۱۰۸۸۸	۱۲/۸۲	۱۴۰/۳
	رشد				۲۶/۳	۰/۰۴	۴	۱۱	۸۵	۸۳/۹۱	۴۴/۲۳
	میزان	خسارت	سهم از بازار	ضریب خسارت	۲۰۲۱۸	۶۲۸	۱۰۹۸	۳۴۲۰	۱۴۵۷۲	۳۲/۸	۴۶/۴۷
بیمه	رشد				۸/۹۴	۳	۸	۱۷	۷۲	۸/۹۴	۰/۰۴
دریافتی	میزان	خسارت	سهم از بازار	ضریب خسارت	۱۴۶۱۲	۵۶	۵۸۳	۱۶۶۱	۱۲۳۱۲	۱۴/۳۸	۲۰/۷
	رشد				۱۸/۰۹	۰	۴	۱۱	۸۴	۱۸/۰۹	۴/۰۶
	میزان	خسارت	سهم از بازار	ضریب خسارت	۷۲/۲۷	۸/۹۲	۳۶/۴۶	۴۸/۵۶	۸۴/۴۹	۷۲/۲۷	۸/۹۲

**ادامه جدول ۱. حق بیمه‌های دریافتی و خسارتهای پرداختی در بیمه عمر
(ارقام به میلیون ریال و ذرصد)**

سال				ایران	آسیا	البرز	داناتا	مجموع
۱۳۷۲	حق	میزان	۱۸,۶۰۴	۳,۰۵۲	۱,۹۰۳	۶۰۴	۲۴,۱۶۲	
بیمه	رشد	۲۷/۶۷	-۱۰/۷۵	۱۹/۰۹	-۳/۸۱	۱۹/۵۱		
دریافتی	سهم از بازار	۷۷	۱۳	۸	۳/۱	۶/۴		
خسارتمیانگین	میزان	۱۴,۶۷۵	۲,۴۱۹	۷۲۳	۴۸۴	۱۸,۳۱۱		
پرداختی	رشد	۱۹/۱۹	۴۵/۶۴	۲۵/۷۳	۷۶۴/۲۹	۲۵/۳۱		
دریافتی	سهم از بازار	۸۰	۱۳	۴	۰/۳۸	۱۳/۱		
ضریب خسارت		۸۴/۴۹	۴۸/۵۶	۳۶/۴۶	۸/۹۲	۷۲/۲۷		
حق	میزان	۱۲,۲۳۸	۲,۳۶۲	۱,۱۲۷	۲۵۷	۱۵,۹۸۴		
بیمه	رشد	۶۲	۲۴	۳۲	۴۶۱	۴۶		
دریافتی	سهم از بازار	۷۸	۱۵	۷	۱	۱۰		
خسارتمیانگین	میزان	۱۱,۱۳۰	۱,۳۸۰	۴۰۳	۱۰۹	۱۳,۰۷۲		
پرداختی	رشد	۵۷	۳۶	۳۱	—	۴۹		
دریافتی	سهم از بازار	۸۶	۱۰	۳	۰	۲۲		
ضریب خسارت		۹۲	۵۱	۴۲	۶	۸۱		
کل حق بیمه دریافتی		۶۱,۱۹۲	۱۱,۸۰۸	۵,۶۳۷	۱,۲۸۴	۷۹,۹۱۹		
کل خسارت پرداختی		۵۰,۶۵۰	۶,۹۰۲	۲,۲۶۳	۰۴۰	۶۰,۳۰۹		

۱. سهم حق بیمه‌ها یا خسارتهای بیمه‌های عمر از کل بازار بیمه کشور.

۲. سهم هر یک از شرکتها از کل حق بیمه‌ها یا خسارتهای بیمه‌های عمر.

مأخذ: اداره آمار بیمه مرکزی ایران.

جدول ۲. تعداد بیمه‌شدگان بیمه عمر طی سالهای ۱۳۷۱ - ۱۳۷۲

سال	شرکت	گروهی	جمع	سال	شرکت	گروهی	جمع	انفرادی	انفرادی	جمع	گروهی	انفرادی
۱۳۷۱	ایران	۸۰۶,۵۲۷	۸۰۷,۷۰۴	۱,۱۷۷	۱۳۷۲	۱,۳۹۸,۰۳۷	۸,۸۱۳	۱,۴۰۶,۸۵۰				
آسیا		۲۲۹,۰۰۰	۲۲۹,۰۰۰	۰		۲۲۲,۰۰۰	۰					
البرز		۸۹,۵۰۰	۸۹,۵۲۱	۳۱		۹۶,۸۳۹	۵۲	۹۶,۸۹۱				
داناتا		۵۰,۰۰۰	۵۰,۱۲۷	۱۲۷		۱۱۰,۰۳۹	۳۹	۱۱۰,۰۳۹				
کل		۱,۱۷۵,۰۲۷	۱,۱۷۶,۳۶۲	۱,۳۳۵		۱,۸۴۰,۷۸۰	۸,۹۰۴	۱,۸۴۰,۷۸۰				

مأخذ: آمارهای ارسالی از شرکتهای بیمه به بیمه مرکزی، برای تدوین برنامه پنجساله صنعت بیمه.

جدول ۳. حق بیمه سرانه و نسبت حق بیمه به GDP در بیمه‌های عمر

سال	حق بیمه عمر سرانه (به ریال)	نسبت حق بیمه عمر به تولید ناخالص داخلی
۱۳۶۸	۱۶۴	۰/۰۳۲۲
۱۳۶۹	۲۰۱	۰/۰۳۱۰
۱۳۷۰	۲۶۶	۰/۰۳۰۳
۱۳۷۱	۳۴۵	۰/۰۲۹۸
۱۳۷۲	۴۰۲	۰/۰۲۵۸

مأخذ: همان.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرستال جامع علوم انسانی